

Sygnatura akt VI Ka 1100/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia **24 kwietnia 2015** r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach, Wydział VI Karny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący SSO Marcin Mierz (spr.)

Sędziowie SSR del. Małgorzata Peteja-Żak

SSO Arkadiusz Łata

Protokolant Aleksandra Studniarz

przy udziale Jolanty Mandzj

Prokuratora Prokuratury Okręgowej

po rozpoznaniu w dniu 24 kwietnia 2015 r.

sprawy **skazanego A. J. syna L. i J.,**

ur. (...) w Ł.

w przedmiocie wydania wyroku łącznego

na skutek apelacji wniesionych przez skazanego i jego obrońcę

od wyroku łącznego Sądu Rejonowego w Gliwicach

z dnia 21 października 2014 r. sygnatura akt III K 804/14

na mocy art. 437 kpk, art. 438 kpk i art. 624 § 1 kpk

1. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że:

- ustala, iż zawarte w punkcie 4 (numeracja po sprostowaniu) rozstrzygnięcie o zaliczeniu okresów rzeczywistego pozbawienia wolności na poczet kary łącznej odnosi się do kary łącznej orzeczonej w punkcie 3 wyroku w brzmieniu sprostowanym,

- w punkcie 6 (numeracja po sprostowaniu) postępowanie o wydanie wyroku łącznego na podstawie art. 527 kpk umarza w zakresie grzywny orzeczonej wyrokiem opisanym w punkcie VI części wstępnej zaskarżonego wyroku łącznego;

2. w pozostałej części zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy;

3. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adw. A. D. kwotę 177,12 zł (sto siedemdziesiąt siedem złotych i dwanaście groszy) obejmującą kwotę 33,12 zł (trzydzieści trzy złotych i dwanaście groszy) podatku VAT, tytułem zwrotu nieuiszczonych kosztów obrony skazanego z urzędu w postępowaniu odwoławczym

3. zwalnia skazanego od ponoszenia wydatków postępowania odwoławczego obciążając nimi Skarb Państwa.

UZASADNIENIE

wyroku Sądu Okręgowego w Gliwicach z dnia 24 kwietnia 2015 roku

Rozpoznając sprawę z wniosku A. J. o wydanie wyroku łącznego, Sąd Rejonowy w Gliwicach ustalił, że A. J. skazany został następującymi wyrokami:

I. wyrokiem Sądu Rejonowego w Łodzi z dnia 26.08.1994 roku w sprawie o sygn. akt VIII K 471/93 za przestępstwo z art. 208 d.k.k. i art. 11 § 1 d.k.k. w zw. z art. 208 d.k.k. w zw. z art. 58 d.k.k. i art. 60 § 1 d.k.k. popełnione w okresie od 28.01.1993 roku do 09.02.1993 roku na karę 2 lat pozbawienia wolności oraz karę grzywny w wysokości 3.000.000 złotych z zamianą na wypadek nieuiszczenia na 30 dni zastępczej kary pozbawienia wolności;

II. nakazem karnym Sądu Rejonowego w Łodzi z dnia 02.03.1998 roku w sprawie o sygn. akt. VI K 74/98 za przestępstwo art. 265 § 3 k.k. popełnione w dniu 25.10.1997r. na karę grzywny w wysokości 600 złotych z zamianą na wypadek nieuiszczenia na 6 dni zastępczej kary pozbawienia wolności;

III. wyrokiem Sądu Rejonowego dla Łodzi - Śródmieścia z dnia 08.02.2005 roku w sprawie o sygn. akt IV K 912/04 za przestępstwo:

a) z art. 48 ust. 1 ustawy z dnia 24.04.1997 roku o przeciwdziałaniu narkomanii popełnione w dniu 08 kwietnia 2004 roku na karę 6 miesięcy pozbawienia wolności;

b) z art. 47 ustawy z dnia 24.04.1997 roku o przeciwdziałaniu narkomanii popełnione w dniu 04 kwietnia 2004 roku na karę 10 miesięcy pozbawienia wolności;

c) z art. 13 ust. 1 w zw. z art. 40 ust. 1 ustawy z dnia 24.04.1997 roku o przeciwdziałaniu narkomanii popełnione w dniu 03 czerwca 2004 roku na karę 10 miesięcy pozbawienia wolności;

d) z art. 48 ust. 1 ustawy z dnia 24.04.1997 roku o przeciwdziałaniu narkomanii popełnione w dniu 03 czerwca 2004 roku na karę 6 miesięcy pozbawienia wolności;

e) z art. 47 ustawy z dnia 24.04.1997 roku o przeciwdziałaniu narkomanii popełnione w dniu 03 czerwca 2004 r. na karę 10 miesięcy pozbawienia wolności;

przy czym kary pozbawienia wolności połączone zostały węzłem kary łącznej 1 roku i 3 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby 3 lat, ponadto orzeczono na mocy art. 71 § 1 k.k. grzywnę w wymiarze 15 stawek dziennych przy ustaleniu wysokości jednej stawki dziennej na kwotę 10 złotych, prawomocnym postanowieniem Sądu Rejonowego dla Łodzi - Śródmieścia z

dnia 06.11.2007r. w sprawie o sygn. akt IV Ko 767/07 zarządzone zostało skazanemu

wykonanie kary pozbawienia wolności;

IV. wyrokiem Sądu Rejonowego dla Łodzi - Śródmieścia z dnia 06.06.2007 r. w sprawie o sygn. akt IV K 696/06 za przestępstwo z art. 53 ust. 1 ustawy z dnia 29.07.2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii popełnione w nieustalonym okresie do dnia 28.04.2006r. na karę 1 roku pozbawienia wolności;

V. wyrokiem Sądu Rejonowego dla Łodzi - Śródmieścia z dnia 10.08.2007 r. w sprawie o sygn. akt IV K 434/07 za przestępstwo

a) z art. 53 ust 1 ustawy z dnia 29.07.2005r. popełnione w dniu 06.12.2006r. na karę 1 roku pozbawienia wolności;

b) z art. 62 ust. 1 ustawy z dnia 29.07.2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii popełnione w dniu 06.12.2006r. na karę 1 roku pozbawienia wolności

przy czym kary pozbawienia wolności połączone zostały węzłem kary łącznej 1 roku i 8 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby 5 lat, przy czym prawomocnym postanowieniem Sądu Rejonowego dla Łodzi - Śródmieścia z dnia 11.12.2012 r. w sprawie o sygn. akt IV Ko 1725/12 zarządzone zostało skazanemu wykonanie kary pozbawienia wolności;

VI. Wyrokiem Sądu Rejonowego dla Łodzi - Śródmieścia z dnia 20.09.2011 r. w sprawie o sygn. akt IV K 209/11 za przestępstwo:

a) z art. 59 ust. 1, art. 62 ust. 1 i art. 64 ust. 1 ustawy z dnia 29.07.2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 12 k.k. i art. 64 § 1 k.k. popełnione w okresie od czerwca 1999 r. do listopada 1999 r. i w dniu 16 listopada 2000 r. na karę 1 roku i 4 miesięcy pozbawienia wolności oraz karę grzywny w wymiarze 80 stawek dziennych przy ustaleniu wysokości jednej stawki dziennej na kwotę 10 złotych;

b) z art. 62 ust. 1 ustawy z dnia 29.07.2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii, popełnione w dniu 17.10.2005r. na karę 4 miesięcy pozbawienia wolności;

c) z art. 53 ust. 1 ustawy z dnia 29.07.2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii, popełnione w dniu 17.10.2005r. na karę 6 miesięcy pozbawienia wolności;

d) z art. 61 ustawy z dnia 29.07.2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii, popełnione w dniu 17.10.2005r. na karę 1 roku pozbawienia wolności;

e) z art. 53 ust. 1 i art. 62 ust. 1 ustawy z dnia 29.07.2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art. 11 § 2 k.k., popełnione w dniu 08.11.2005 r. na karę 10 miesięcy pozbawienia wolności;

f) z art. 61 ust. 1 ustawy z dnia 29.07.2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii popełnione w dniu 08.11.2005r. na karę 10 miesięcy pozbawienia wolności;

przy czym kary pozbawienia wolności połączone zostały węzłem kary łącznej 2 lat pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby 5 lat, przy czym prawomocnym postanowieniem Sądu Rejonowego dla Łodzi - Śródmieścia z dnia 07.02.2013 r. zarządzone zostało skazanemu wykonanie kary pozbawienia wolności;

VII. wyrokiem Sądu Rejonowego dla Łodzi - Śródmieścia z dnia 02.08.2012 roku w sprawie o sygn. akt IV K 896/12 za przestępstwo z art. 279 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k. popełnione w okresie od dnia 05.12.2011 roku do dnia 09.12.2011 roku na karę 1 roku pozbawienia wolności;

VIII. wyrokiem Sądu Rejonowego w Gliwicach z dnia 31.01.2014 roku w sprawie o sygn. akt IXK 1799/13 za przestępstwo z art. 79 ust. 4 ustawy o rachunkowości popełnione w okresie od dnia 01.07.2011 roku do dnia 15.07.2011 roku na karę grzywny w wymiarze 40 stawek dziennych przy ustaleniu wysokości jednej stawki dziennej na kwotę 20 złotych.

Po przeprowadzeniu rozprawy, wyrokiem łącznym z dnia 21 października 2014 roku (sygn. akt III K 804/14) Sąd Rejonowy w Gliwicach orzekł, co następuje:

1. na podstawie art. 85 k.k. oraz art. 86 § 1 k.k. orzeczone wyrokami opisanymi w pkt

III i VI pkt a) części wstępnej wyroku łącznego jednostkowe kary pozbawienia wolności łączy i jako karę łączną orzeka wobec skazanego A. J. karę 2 (dwóch) lat i 7 (siedmiu) miesięcy pozbawienia wolności;

2. na podstawie art. 577 k.p.k. zalicza na poczet kary łącznej pozbawienia wolności, o której mowa w pkt 1 części dyspozytywnej wyroku łącznego skazanemu okres odbytej w całości kary pozbawienia wolności orzeczonej w sprawie IV K 912/04 od dnia 28.04.2006 roku do dnia 05.05.2006 roku oraz od dnia 23.09.2008 roku do dnia 16.12.2009 roku;

2. na podstawie art. 85 k.k. oraz art. 86 § 1 k.k. orzeczone wyrokami opisanym w pkt IV, V pkt a) oraz pkt b) oraz i VI pkt b) do pkt f) części wstępnej wyroku łącznego jednostkowe kary pozbawienia wolności łączy i jako karę łączną orzeka wobec skazanego A. J. karę 4 (czterech) lat i 4 (czterech) miesięcy pozbawienia wolności;

3. na podstawie art. 577 k.p.k. zalicza na poczet kary łącznej pozbawienia wolności, o

której mowa w pkt 2 części dyspozytywnej wyroku łącznego skazanemu okres rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie IV K 696/06 od dnia 28.05.2007 roku do dnia 05.06.2007 roku, od dnia 27.04.2008 roku do dnia 23.09.2008 roku oraz od dnia 16.12.2009 roku do 09.04.2010 roku, a także okres rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie IV K 209/11 od dnia 03.08.2011 roku do dnia 28.09.2011 roku i okres rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie IV K 434/07 od dnia 13.01.2014 roku do dnia 14.10.2014r;

4. na podstawie art. 572 k.p.k. umarza postępowanie w zakresie połączenia jednostkowych pozbawienia wolności orzeczonych wyrokami opisanymi w pkt I i VII części wstępnej wyroku łącznego;

5. na podstawie art. 572 k.p.k. umarza postępowanie w zakresie połączenia jednostkowych kar grzywny orzeczonych wyrokami opisanymi w pkt I, II i VIII części wstępnej wyroku łącznego;

6. na podstawie art. 576 § 1 k.p.k. ustala, że wyroki opisane w części wstępnej wyroku łącznego w pozostałym zakresie podlegają odrębnemu wykonaniu;

7. na podstawie art. 29 ust. 1 ustawy z dnia 28 maja 1982 r. - Prawo o adwokaturze przyznaje adw. A. K. z Kancelarii Adwokackiej w G. kwotę 120 (stu dwudziestu) złotych kosztów nieopłaconej obrony udzielonej z urzędu powiększoną o kwotę 27,60 zł (dwudziestu siedmiu złotych sześćdziesięciu groszy) podatku VAT, łącznie kwotę 147,60 zł (stu czterdziestu siedmiu złotych sześćdziesięciu groszy);

8. na podstawie art. 624 § 1 k.p.k. zwalnia skazanego A. J. w całości od zapłaty na rzecz Skarbu Państwa kosztów sądowych związanych z wydaniem wyroku łącznego.

Apelacje od tego wyroku wywiedli skazany A. J. osobiście oraz jego obrońca.

Obrońca skazanego wyrok sądu pierwszej instancji zaskarżył w części dotyczącej kary, zarzucając rażąco niewspółmierność orzeczonej kary, w szczególności poprzez nieuwzględnienie szeregu okoliczności przemawiających na korzyść skazanego. Mając na uwadze podniesiony zarzut obrońca wniósł o zmianę zaskarżonego orzeczenia poprzez wymierzenie skazanemu kary łącznej przy zastosowaniu zasady pełnej absorpcji. Ewentualnie, z daleko posuniętej ostrożności procesowej, wniósł o uchylenie zaskarżonego orzeczenia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Gliwicach.

W osobistej apelacji skazany zaskarżył wyrok sądu pierwszej instancji w części dotyczącej kary oraz zaliczenia na jej poczet okresu rzeczywistego pozbawienia wolności w poszczególnych sprawach. Zarzucił wyrokowi rażąco niewspółmierność orzeczonej kary przy uwzględnieniu jego przyznania się do popełnienia zarzuconych mu przestępstw, wyrażenia skruchy, okresu odbytej przez skazanego kary, stanu jego zdrowia oraz dobrej opinii z zakładu karnego. Podnosząc ten zarzut wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku łącznego poprzez znaczne złagodzenie wymierzonej wobec niego kary pozbawienia wolności.

Sąd zważył, co następuje:

Analiza akt sprawy, pisemnych motywów zaskarżonego orzeczenia oraz zarzutów i argumentów wywiedzionych apelacji doprowadzić musiała do wniosku, że apelacje te na uwzględnienie nie zasługują, choć ich wniesienie skutkowało korektą zaskarżonego orzeczenia w zakresie nieobjętym wywiedzionymi środkami odwoławczymi.

W pierwszym rzędzie zbadał Sąd Okręgowy z urzędu prawidłowość zaskarżonego orzeczenia w zakresie ustalenia przez Sąd Rejonowy zbiegów realnych przestępstw. Wprawdzie żadna z wywiedzionych apelacji w tym względzie zaskarżonego orzeczenia nie kwestionowała, to jednak ustalenie prawidłowych zbiegów realnych stanowi okoliczność o fundamentalnym znaczeniu dla wydania wyroku łącznego podlegającą każdorazowo kontroli przez sąd odwoławczy. Dostrzeżenie bowiem w tym zakresie nieprawidłowości mogłoby spowodować uchylenie lub zmianę zaskarżonego wyroku na korzyść skazanego, również niezależnie od granic zaskarżenia i podniesionych zarzutów.

Przeprowadzona w tym zakresie kontrola instancyjna doprowadziła do uznania, że prawidłowo ustalił Sąd Rejonowy zbiegi realne przestępstw będące podstawą orzeczenia o karach łącznych wobec skazanego. Trafnie przyjął Sąd Rejonowy, że kary orzeczone wyrokami opisanymi w punktach I i II części wstępnej wyroku łącznego nie podlegają łączeniu. Czyn objęty nakazem karnym Sądu Rejonowego w Łodzi z dnia 02.03.1998 roku wydanym w sprawie o sygn. akt VI K 74/98 (pkt II części wstępnej wyroku łącznego) popełniony został już po tym, jak w sprawie o sygn. akt VIII K 471/93 w dniu 26 sierpnia 1994 roku zapadł wyrok wobec skazanego za kolejne z popełnionych przez niego przestępstw. Czyny wyrokami tymi objęte nie pozostają zatem w zbiegu realnym. Z kolei wszystkie z pozostałych przestępstw przypisanych skazanemu zapadającymi wobec jego osoby wyrokami popełnione zostały już po zapadnięciu wobec A. J. opisanych wyżej wyroków szczegółowo określonych w punktach I i II części wstępnej zaskarżonego wyroku łącznego. Nie podlegają one zatem łączeniu z tymi wyrokami.

Trafnie ustalił Sąd Rejonowy zbieg realny przestępstw będący podstawą orzeczenia wobec skazanego kary łącznej w punkcie 1 zaskarżonego wyroku łącznego. Stanowiące czyn ciągle przestępstwo opisane w punkcie VI.a) części wstępnej wyroku łącznego, objęte wyrokiem Sądu Rejonowego dla Łodzi - Śródmieścia z dnia 20.09.2011 r. wydanym w sprawie o sygn. akt IV K 209/11 popełnione zostało w okresie do dnia 16 listopada 2000 roku, a zatem zanim w dniu 8 lutego 2005 roku wydany został wobec skazanego opisany w punkcie III części wstępnej wyroku łącznego wyrok Sądu Rejonowego dla Łodzi - Śródmieścia w sprawie o sygn. akt IV K 912/04. Czyny zatem objęte wyrokiem wydanym w sprawie IV K 912/14 oraz wskazane wyżej przestępstwo opisane w punkcie VI.a) części wstępnej zaskarżonego wyroku łącznego pozostają w zbiegu realnym, a ponieważ za wszystkie te przestępstwa orzeczono wobec skazanego kary pozbawienia wolności bez warunkowego zawieszenia ich wykonania (w tożsamy sposób w orzecznictwie sądów traktuje się kary z warunkowym zawieszeniem, których wykonanie następnie zarządzono), kary za czyny te orzeczone podlegały łączeniu.

Podobnie trafnie przyjął Sąd Rejonowy zbieg realny przestępstw w odniesieniu do czynów objętych wyrokami opisanymi w punktach IV, V pkt a) i b) oraz VI pkt b) do pkt f) części wstępnej wyroku łącznego. Wszystkie te przestępstwa popełnione zostały zanim w dniu 6 czerwca 2007 roku zapadł opisany w punkcie IV części wstępnej „kolejny” pierwszy, a nie obejmujący przestępstw wchodzących w skład już ustalonego poprzedniego zbiegu realnego wyrok Sądu Rejonowego dla Łodzi - Śródmieścia w sprawie o sygn. akt IV K 696/06. Za przestępstwa te orzeczone zostały kary pozbawienia wolności bez warunkowego zawieszenia ich wykonania (w tożsamy sposób w orzecznictwie sądów traktuje się kary z warunkowym zawieszeniem, których wykonanie następnie zarządzono), w związku z czym kary te podlegały połączeniu. Choć przestępstwa objęte dwoma z ostatnich zapadłych wobec skazanego wyroków opisanymi w punktach VII i VIII wyroku łącznego pozostawały w zbiegu realnym, skoro popełnione zostały zanim w dniu 2 sierpnia 2012 roku zapadł „kolejny pierwszy” wyrok wobec skazanego A. J. w sprawie IV K 896/12 Sądu Rejonowego dla Łodzi - Śródmieścia, to jednak kary za czyny te orzeczone nie podlegały łączeniu, bowiem nie stanowiły one kar tego samego rodzaju, zgodnie z wymogiem art. 85 k.k.. Opisanym w punkcie VII. wyrokiem Sądu Rejonowego dla Łodzi - Śródmieścia z dnia 02.08.2012 roku w sprawie o sygn. akt IV K 896/12 orzeczono wobec skazanego A. J. karę pozbawienia wolności, a opisanym w punkcie VIII. wyrokiem Sądu Rejonowego w Gliwicach z dnia 31.01.2014 roku w sprawie o sygn. akt IX K 1799/13 orzeczono karę grzywny.

Nietrafne okazały się zarzuty wywiedzionych apelacji w których obrońca i skazany podnosili rażąco niewspółmierność kar łącznych orzeczonych wobec skazanego zaskarżonym wyrokiem łącznym. Wysokość orzeczonych wobec skazanego zaskarżonym wyrokiem łącznym kar łącznych nie może być skutecznie kwestionowana. Nie tylko bowiem mieszczą się one w określonych art. 86 k.k. granicach, lecz także odpowiadają dyrektywom szczególnym wymiaru kary łącznej. Wymierzając karę łączną należy przede wszystkim oznaczyć granice, w których kara ta może być wymierzona (art. 86 k.k.). W przypadku kar pozbawienia wolności składających się na występujące w niniejszej sprawie zbiegi realne przestępstw granica kary łącznej możliwej do wymierzenia w przypadku zbiegu objętego rozstrzygnięciem z punktu 1 zaskarżonego wyroku wynosiła od 1 roku i 4 miesięcy pozbawienia wolności (najwyższa z kar wymierzonych za zbiegające się przestępstwa) do 4 lat i 10 miesięcy pozbawienia wolności (suma zbiegających się kar). W przypadku zbiegu stanowiącego podstawę orzeczenia z punktu 3 (numercja po sprostowaniu wyroku), granica kary łącznej możliwej do wymierzenia wynosiła od 1 roku pozbawienia wolności (najwyższa z kar wymierzonych za zbiegające się przestępstwa) do 6 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności (suma zbiegających się kar).

Kwestionujące rozstrzygnięcie Sądu Rejonowego w zakresie wymiaru kar łącznych apelacje obrońcy i skazanego nie mogły prowadzić do orzeczenia wobec skazanego łagodniejszych kar. Sąd Okręgowy po przeanalizowaniu podniesionych w apelacji argumentów nie uznał ich za posiadające na tyle wpływ na wymiar kary, by pozwalały one potraktować orzeczone wobec skazanego kary łączne za rażąco niewspółmiernie surowe. Wydając wyrok łączny, sąd orzekający powinien rozważyć, czy pomiędzy poszczególnymi czynami, za które wymierzono kary, istnieje ścisły związek podmiotowy lub przedmiotowy, czy też związek ten jest dość odległy lub w ogóle go brak, a ponadto powinien rozważyć, czy okoliczności, które zaistniały już po wydaniu poprzednich wyroków, przemawiają za korzystnym lub niekorzystnym ukształtowaniem kary łącznej (Wyrok SN z dnia 1983.10.25, IV KR 213/83, OSNKW 1984/5-6/65). Decydujące znaczenie przy wymiarze kary łącznej ma nadto wzgląd na prewencyjne oddziaływanie kary, w znaczeniu prewencji indywidualnej i ogólnej. Zasadnie zatem analizując te okoliczności, Sąd Rejonowy w Gliwicach nie zastosował wobec skazanego zasady pełnej absorpcji uznając, że w przedmiotowym wypadku zastosowanie znaleźć powinna zasada absorpcji częściowej. Odnosząc się do zawartego w apelacji obrońcy postulatu orzeczenia wobec skazanego A. J. kar łącznych w oparciu o zasadę pełnej absorpcji podkreślić przede wszystkim trzeba, że zarówno w doktrynie jak i w orzecznictwie zauważa się, iż niezależnie od możliwości zastosowania przy wymiarze kary łącznej zasady pełnej absorpcji, asperacji (absorpcji częściowej), jak i zasady pełnej kumulacji, oparcie wymiaru kary na zasadzie absorpcji lub kumulacji traktować należy jako rozwiązanie skrajne, stosowane wyjątkowo i wymagające szczególnego uzasadnienia. Natomiast priorytetową zasadą wymiaru kary łącznej powinna być zasada asperacji (por. A. Marek: Komentarz, Kodeks karny, Warszawa 2004 rok s. 293; wyrok SN z 2 grudnia 1975 roku Rw 628/75, OSNKW 1976/2/33, wyrok SA w Katowicach z dnia 13 listopada 2003 roku, II AKa 339/03, LEX nr 183336) zastosowana w niniejszej sprawie. Zasadę całkowitej absorpcji stosować należy wyjątkowo albo wtedy gdy wszystkie czyny wykazują bardzo bliską więź podmiotową i przedmiotową, albo orzeczone za niektóre czyny kary są tak minimalne, że w żadnym stopniu nie mogłyby rzutować na karę łączną, albo też istnieją jakieś szczególne okoliczności dotyczące osoby skazanego (wyrok SA w Katowicach z dnia 20 maja 2008 roku, sygn. akt II AKa 129/08, Biul. SAKa 2008/3/8, podobnie wyrok SA w Łodzi z dnia 28 lutego 2008 roku, sygn. akt II AKa 246/07 Prok. i Pr.-wkł. 2009/10/34). Warto także przypomnieć wyrok SA w Katowicach z dnia 8 marca 2001 roku (II AKa 59/01, Prok.i Pr.-wkł. 2002/3/21) wedle którego zasadę absorpcji stosuje się, gdy przestępstwa objęte realnym zbiegiem w liczbie nie więcej jak dwa, wskazują na bliską więź przedmiotową i podmiotową, są jednorodnej i popełnione zostały w bliskim związku czasowym i miejscowym, stanowiąc jeden zespół zachowań sprawcy, objęty jednym planem działania, mimo godzenia w różne dobra osobiste. Na wymiar kary łącznej w oparciu o zasadę absorpcji winny też mieć wpływ okoliczności, które ustawowo wskazują na możliwość zastosowania nadzwyczajnego złagodzenia kary, nawet wtedy, gdy przy wymiarze kar jednostkowych sąd nie skorzystał z tego dobrodziejstwa, a nie sprzeciwiają się temu względy prewencyjne.

Odnosząc się zatem do wniosków Sądu Rejonowego w kwestii związków przedmiotowych i podmiotowych pomiędzy poszczególnymi z czynów wchodzących w skład zbiegów realnych przestępstw stanowiących podstawę orzeczenia o karach łącznych wskazać trzeba, iż związki te nie pozostają w odniesieniu do tych zbiegów tak istotne, by również przy uwzględnieniu pozostałych okoliczności posiadających wpływ na wymiar kary łącznej pozwalały na uznanie orzeczonych wobec skazanego kar za rażąco niewspółmiernie surowe. W przypadku pierwszego ze zbiegów objętego

orzeczeniem o karze łącznej z punktu 1 wyroku, czyny składające się na tenże zbieg stanowią wprawdzie każdorazowo przestępstwa z ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, lecz wyczerpujące znamiona różnych przepisów tej ustawy. Popelnione zostały one jednak na przestrzeni długiego czasu, a to w okresie od czerwca 1999 roku do czerwca 2004 roku, zatem na przestrzeni pięciu lat. Trudno popelnione na tak długiej przestrzeni czasowej przestępstwa potraktować jako pozostające w ścisłym związku przedmiotowym. Wbrew pozorom także związki podmiotowe nie pozostają tak bliskie, by potraktować je jako mogące skutkować wnioskiem o rażącej niewspółmierności kary łącznej wymierzonej skazanemu. Jedno z przestępstw z ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii popelnione zostało bowiem przez oskarżonego w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, z motywacji zgoła odmiennej niż pozostałe czyny związane z uzależnieniem oskarżonego od narkotyków. Okolicznością znacznie skazanego obciążającą, stojącą na przeszkodzie złagodzeniu wymierzonej wobec skazanego kary pozostaje fakt, iż czynu objętego wyrokiem opisanym w punkcie VI.a) części wstępnej wyroku łącznej dopuścił się skazany w warunkach recydywy z art. 64 § 1 k.k.. Argumentacja apelacji obrońcy powołująca się na ścisłe związki pomiędzy czynami składającymi się na zbieg realny nie zasługuje zatem na uwzględnienie.

Podobnie ocenić należy związki przedmiotowe i podmiotowe pomiędzy czynami składającymi się na zbieg realny przestępstw stanowiący podstawę orzeczenia o karze łącznej z punktu 3 (numeracja po sprostowaniu) zaskarżonego wyroku. Popelnione zostały one na przestrzeni nieco ponad jednego roku (od października 2005 roku do grudnia 2006 roku), a więc w nie tak krótkim czasie, by związki pomiędzy nimi określić jako istotne. Przybliża je okoliczność, iż każdorazowo stanowią one przestępstwa z ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, choć wyczerpują znamiona różnych jej przepisów. Warto jednak zauważyć, że okolicznością skazanego w zakresie tego zbiegu przestępstw obciążającą pozostaje fakt, iż czynów składających się na ten zbieg dopuścił się skazany będąc uprzednio już trzykrotnie karany za łącznie siedem przestępstw. Co więcej, szczególnie obciąża skazanego okoliczność, iż czyny z ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii rozpoczął on popełniać w październiku 2005 roku po tym, jak w lutym tego roku skazany został za szereg przestępstw z tej ustawy (wyrokiem w sprawie IV K 912/04).

Związki przedmiotowe i podmiotowe pomiędzy czynami wchodzącymi w skład zbiegów realnych przestępstw występujących w niniejszej sprawie ocenić należy zatem jako umiarkowanie istotne, choć nie na tyle znaczące, by również na tle całokształtu okoliczności sprawy decydujących o wymiarze kary łącznej, w szczególności względów prewencji, rodziły one konieczność orzeczenia wobec skazanego kar łącznych w wymiarze niższym niż ukształtowany w zaskarżonym orzeczeniu, w szczególności w oparciu o zasadę absorpcji pełnej. Związki te w należyty sposób uwzględnione zostały przez Sąd Rejonowy przy kształtowaniu wymiaru kar łącznych orzeczonych wobec skazanego A. J. zaskarżonym wyrokiem. Pomimo zatem tych związków przedmiotowych i podmiotowych pomiędzy czynami składającymi się na zbiegi przestępstw, zarówno ich znaczna liczba, jak i dotychczasowa karalność skazanego wielokrotnie dopuszczającego się przestępstw uzasadniają przekonanie, że nie sposób za zasadnego także ze względów prewencji ogólnej i szczególnej uznać orzeczenia wobec skazanego kar łącznych pozbawienia wolności w wymiarze niższym niż ich wymiar określony zaskarżonym wyrokiem. Sprzeciwiają się temu względy prewencji generalnej i indywidualnej uwarunkowane przede wszystkim dotychczasową karalnością skazanego.

Także pozostałe z podniesionych w wywiedzionym środku odwoławczym okoliczności nie są tego rodzaju, by uzasadniały nie tylko orzeczenie kary łącznej w oparciu o zasadę absorpcji, lecz i uznanie wymierzonych wobec skazanego zaskarżonym wyrokiem kar łącznych za rażąco niewspółmiernie surowe. Również i pozostałe okoliczności mogące posiadać wpływ na wymiar kary łącznej zostały przez Sąd Rejonowy należycie ocenione, z uwzględnieniem przewidzianych przepisami zasad wymiaru kary łącznej. Niezasadne okazały się zatem zarzuty apelacji odwołujące się do sytuacji osobistej skazanego, jego warunków osobistych, procesu resocjalizacji skazanego wynikającego z opinii penitencjarnej, które zdaniem apelujących przemawiają za orzeczeniem wobec skazanego kary łącznej o łagodniejszym wymiarze według zasady absorpcji. W świetle zaprezentowanych już w niniejszym uzasadnieniu zasad odnoszących się do orzekania kary łącznej w oparciu o zasadę absorpcji brak jest podstaw do uwzględnienia zarzutów apelacji obrońcy w których domaga się on orzeczenia kar łącznych w oparciu o tę zasadę. Na przeszkodzie orzeczeniu kary w oparciu o tę zasadę stoją zwłaszcza względy prewencji indywidualnej oraz generalnej uwarunkowane dotychczasową karalnością skazanego.

Odnosząc się zaś do szczegółowo wskazanych w apelacji skazanego i obrońcy okoliczności, które zdaniem ich przemawiają za orzeczeniem łagodniejszych kar łącznych wskazać trzeba, że żadna z nich, jak i wszystkie one uwzględniane łącznie nie były w stanie wywrzeć tak znaczącego wpływu na orzeczone wobec skazanego kary łączne, by skutkować ich złagodzeniem.

Podniesiona w apelacji skazanego okoliczność w postaci przyznania się do popełnienia zarzuconych mu przestępstw, choć bez wątpienia mogła posiadać wpływ na wymiar kar jednostkowych w poszczególnych sprawach, nie stanowi okoliczności, która może posiadać wpływ na wymiar kary łącznej. Podobnie jak dla przykładu stopień społecznej szkodliwości poszczególnych przestępstw, tak i przyznanie się do ich popełnienia wpływ posiadać może wyłącznie na wymiar kary za poszczególne z tych przestępstw w sprawach jednostkowych, lecz nie może być ponownie uwzględniana przy wydawaniu wyroku łącznego. Wydając wyrok łączny, sąd orzekający nie jest uprawniony do ponownego rozważenia tych samych okoliczności, które legły u podstaw wymiaru kar w poprzednio osądzonych sprawach, okoliczności wskazane przez skazanego były natomiast każdorazowo brane pod uwagę przy orzekaniu wobec skazanego poszczególnych kar jednostkowych i nie mogą one posiadać wpływu na wymiar kary łącznej.

Nie ma racji skazany, gdy powołuje się w apelacji, iż okolicznością łagodzącą, podważającą tezę Sądu Rejonowego o wielokrotnej karalności skazanego wpływającej obciążająco na wymiar kar łącznych pozostaje fakt, iż ostatnie z przestępstw wchodzących w skład zbiegów realnych będących podstawą wydania zaskarżonego wyroku popełnione zostało w 2007 roku (w rzeczywistości ostatnie z tych przestępstw popełnione zostało w 2006 roku). W kwestii tej zupełną rację przyznać należy Sądowi Rejonowemu, który trafnie wielokrotną karalność skazanego poczytał jako okoliczność istotnie jego osobę obciążającą. Okoliczność, iż ostatniego z czynów wchodzących w skład zbiegów przestępstw dopuścił się skazany w 2006 roku nie może mieć istotnego znaczenia dla względów prewencji indywidualnej i generalnej w niniejszej sprawie, skoro z danych o karalności skazanego wynika, iż po popełnieniu czynów wchodzących w skład zbiegów realnych i odbyciu części kar, kolejnych przestępstw dopuszczał się on jeszcze w 2011 i w 2012 roku, co również obciąża skazanego. Okoliczność przez niego podnoszona mogłaby natomiast posiadać znaczenie dla oceny prewencji indywidualnej tylko wówczas, gdyby od 2007 roku istotnie skazany przestępstw nie popełniał. Tak jednak nie było, a dodatkowo obciąża skazanego fakt, iż czyny te stanowią przestępstwa innego rodzaju niż dotychczas przez niego popełniane. Dowodzi to, że demoralizacja skazanego nie pozostaje związana wyłącznie z jego nałogiem narkotykowym, jak usiłuje to zarówno on, jak i jego obrońca prezentować w wywiedzionych apelacjach jednocześnie podnosząc, że wobec odbycia terapii groźba popełnienia przez skazanego kolejnych przestępstw związanych z tym nałogiem wręcz odpadła. Fakt skazania A. J. za przestępstwa inne niż z ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, popełnione w 2011 i 2012 roku, a zatem po odbyciu przez niego terapii, która wedle apelacji spowodować ma zmianę jego postawy wobec porządku prawnego, umniejsza wpływ odbycia przez skazanego tej terapii w 2009 roku na wymiar kar łącznych. Skoro po zakończeniu terapii dopuścił się on w 2011 i 2012 roku kolejnych przestępstw nie związanych już z jego uzależnieniem, to odbycie w 2009 roku terapii odwykowej mającej zgodnie z argumentacją apelacji skutkować zmianą osoby skazanego wyłączającą wręcz dalsze popełnianie przez niego przestępstw, nie może posiadać znaczącego wpływu na pozytywną ocenę okoliczności związanych z prewencją indywidualną wobec skazanego.

Nie ma także racji skazany, gdy argumentuje, iż aktualna opinia o jego zachowaniu w toku odbywania kar pozbawienia wolności pozostaje na tyle pozytywna, że odmienić powinna ocenę okoliczności posiadających wpływ na wymiar kar łącznych. Wprawdzie sąd odwoławczy dopuścił dowód z aktualnej opinii o skazanym z placówki penitencjarnej w której on przebywa, to jednak opinia ta nie pozostaje na tyle znacząco różna od tej w oparciu o którą wyrokował Sąd Rejonowy, by uzasadniać zmianę zaskarżonego wyroku. Wraz z toczącą się sprawą o wydanie wyroku łącznego nastąpiła natomiast pozytywna zmiana w deklarowanym przez skazanego jego stosunku do popełnianych przestępstw, który wedle deklaracji skazanego pozostaje obecnie krytyczny, choć w przeszłości taki nie był. Wprawdzie zachowanie jego w tym zakładzie oceniane jest jako poprawne, był on też pięciokrotnie nagradzany, to jednak z opinii tej wynikają dla skazanego również okoliczności, które nie stawiają jego osoby w tak dobrym świetle, jak mogłoby to wynikać z apelacji. W poprzednich jednostkach penitencjarnych był on skonfliktowany ze współosadzonymi, także w obecnej placówce od początku jego pobytu wpływały skargi współosadzonych na jego zachowanie. Oceniony

został A. J. jako osoba konfliktowa. Nie spełnia on przesłanek do udziału w systemie przepustkowym. Przeciwnie też realizuje zadania wynikające z systemu programowego oddziaływania. Aktualna opinia o skazanym w żadnej mierze nie uprawnia wbrew wywiodom wniesionych apelacji do wniosku, iż postawa skazanego pozostaje na tyle pozytywna, że uzasadnia ona zmianę zaskarżonego wyroku łącznego poprzez orzeczenie wobec skazanego kar łącznych łagodniejszych niż ukształtowane zaskarżonym wyrokiem łącznym. Podnoszone w tym względzie w apelacji obrońcy argumenty o dobrych relacjach skazanego ze współwięźniami nie mogły zasługiwać na aprobatę. Okoliczność, iż zachowuje się skazany w toku odbywania kary pozbawienia wolności poprawnie, choć bez wątplenia pozostaje okolicznością dla skazanego pozytywną, nie jest tak szczególnie wyjątkowa w obrazie postawy skazanego i jego dotychczasowej karalności, by uzasadniała w obliczu pozostałych okoliczności niniejszej sprawy uznanie orzeczonych wobec skazanego kar łącznych za rażąco niewspółmiernie surowe i ukształtowania ich w oparciu o zasadę absorpcji. Zachowanie określane jako poprawne ocenić należy jako pożądaną normę w postawie skazanego w toku odbywania kary pozbawienia wolności i jako taką nie rodzącą wobec jego osoby jakichś szczególnie pozytywnych skutków.

Obniżenia wymiaru kar łącznych nie uzasadnia stan zdrowia skazanego na który powołują się apelujący. Okoliczność ta może natomiast posiadać znaczenie przy rozstrzygnięciu w przedmiocie ewentualnej przerwy w karze, bądź wpływać na decyzję w przedmiocie ułaskawienia. Sąd Okręgowy w Gliwicach w zupełności aprobuje w tym względzie pogląd wyrażony przez Sąd Najwyższy, który w postanowieniu z dnia 20 marca 2013 roku (sygn. akt III KK 397/12, LEX nr 1294350) stwierdził, iż stan zdrowia skazanego nie jest okolicznością decydującą odnośnie wymiaru kary łącznej. Jest ona wyprowadzana z art. 571 § 1 k.p.k. i nie mieści się bezpośrednio w zasadach i regułach wymierzania kary łącznej wynikających z art. 53 § 1 k.k. oraz wyprowadzanych z art. 86 k.k. związków podmiotowo-przedmiotowych między zbiegającymi się przestępstwami. Powołane zatem w tym względzie twierdzenia skazanego i obrońcy nie mogły spowodować zmiany zaskarżonego wyroku. Gdyby jednak nawet okoliczności te uwzględnić przy wymiarze kary łącznej, w realiach niniejszej sprawy trudno sądowni odwoławczemu byłoby wysnuć z tych okoliczności wniosek o rażącej niewspółmierności orzeczonej kary. Tak zły stan zdrowia, jak należy sądzić z treści apelacji, nie stoi bowiem na przeszkodzie temu, by tak, jak to wynika z opinii o skazanym, wolny czas skazany spędzał na zajęciach odbywających się na boisku sportowym, czy też świetlicy grając w „piłkarzyki” oraz tenisa stołowego (k. 229 odwrot). Podejmuje też kursy doszkalające, kontynuuje naukę, a wedle jego deklaracji, po opuszczeniu zakładu karnego zamierza podjąć pracę.

Za orzeczeniem wobec skazanego kar łącznych łagodniejszych niż wymierzone mu zaskarżonym wyrokiem nie przemawiają także względy prewencji indywidualnej. Na przeszkodzie uwzględnieniu tego argumentu stoi przede wszystkim fakt uprzedniej wielokrotnej karalności skazanego A. J.. Wprawdzie zauważyć trzeba, że zachowanie skazanego w czasie odbywania kar pozbawienia wolności oceniane jest jako poprawne, lecz nie można z pola widzenia tracić także opisanych już w niniejszym uzasadnieniu negatywnych okoliczności związanych z jego pobytem w izolacji więziennej. Wymiar orzeczonych kar łącznych bez wątplenia uwzględnia wskazane w niniejszym uzasadnieniu okoliczności pozytywnie wpływające na wymiar kary. Żadna z okoliczności podniesionych w wywiedzionych apelacjach nie może posiadać tak znaczącego wpływu na wymiar kary łącznej, by pozwalała na uznanie wymierzonych wobec skazanego kar za rażąco niewspółmiernie surowe i ich złagodzenia, w szczególności ukształtowania w oparciu o zasadę pełnej absorpcji o której zastosowanie wnosi apelujący obrońca.

Sąd Okręgowy w Gliwicach oczywiście docenia pozytywne symptomy w postępowaniu skazanego w trakcie odbywania kary pozbawienia wolności wyrażające się w krytycznym stosunku do popełnionych przestępstw, udziale skazanego w kursach zawodowo – kwalifikacyjnych, ubieganiu się o przyjęcie na studia licencjackie na które skazany nie został zakwalifikowany z przyczyn od niego niezależnych oraz udziale w programie terapeutycznym dla skazanych uzależnionych od środków odurzających lub substancji psychotropowych, niemniej jednak, przy uwzględnieniu pozostałych okoliczności branych pod uwagę przy orzekaniu o karze łącznej, zwłaszcza liczby popełnionych przestępstw będącej istotnym czynnikiem prognostycznym przemawiającym przeciwko ukształtowaniu kary łącznej w oparciu o zasadę absorpcji, nie pozostają one wystarczające, by uzasadniały zastosowanie wobec skazanego tej zasady, czy też uznanie orzeczonych wobec skazanego kar łącznych za rażąco niewspółmiernie surowe i ich obniżenie. Nie bez znaczenia dla takiej oceny pozostaje także fakt, iż po popełnieniu przez skazanego przestępstw składających się na

zbiegi realne stanowiące podstawę orzekania o karach łącznych, skazany, po opuszczeniu zakładu karnego dopuścił się jeszcze dwóch kolejnych przestępstw.

Rażącej niewspółmierności orzeczonych kar nie sposób przyjąć, gdy nie zostały przekroczone granice swobodnego uznania sędziowskiego stanowiącego ustawową zasadę sądowego wymiaru kary. W sprawie niniejszej granic takowych Sąd Rejonowy nie przekroczył. Nie każda przy tym różnica między karą wymierzoną a karą, jaką należałoby wymierzyć, uzasadnia stwierdzenie rażącej niewspółmierności kary (art. 438 pkt 4 k.p.k.). Chodzi tu o różnicę tak istotnej wagi, że kary wymierzonej nie można byłoby w żadnym razie zaakceptować, o różnicę wprost "bijącą w oczy". (wyrok SA w Krakowie II AKa 132/08 z dnia 14.10.2008 KZS 2008/11/64.) Podobne stanowisko w jednym z wyroków zajął Sąd Najwyższy (Wyrok SN z dnia 30.09.2003 r. SNO 56/03 LEX nr 471890) stwierdzając: „Nie każda nietrafność wymiaru kary uzasadnia zmianę orzeczenia. Zmianę taką uzasadnia jedynie "rażąca niewspółmierność", będąca istotną różnicą między karą wymierzoną przez Sąd pierwszej instancji, a taką karą, jaką należałoby orzec w instancji odwoławczej w następstwie prawidłowego rozważenia i uwzględnienia wszystkich okoliczności, które powinny mieć zasadniczy wpływ na wymiar kary. Różnica ocen, o której wyżej mowa, musi być zasadniczej natury, a więc taka, która czyni, że dotychczasowa kara nie może być w żadnej mierze zaakceptowana”. Powołane w wywiedzionych apelacjach okoliczności, w realiach niniejszej sprawy, przy uwzględnieniu całokształtu elementów mających wpływ na treść rozstrzygnięcia o karze, w tym w szczególności względów prewencji, nie są tego rodzaju, by skutkować mogły wnioskiem o rażącej niewspółmierności orzeczonych wobec skazanego zaskarżonym wyrokiem kar łącznych, a w szczególności mogłyby uzasadniać orzeczenie kary łącznej w oparciu o zasadę absorpcji.

Jak już wspomniano, nie tylko związki przedmiotowe i podmiotowe pomiędzy czynami składającymi się na zbiegi przestępstw posiadają wpływ na wymiar kary łącznej wobec skazanego. Wpływ równie istotny, a nawet bardziej znaczący niż owe związki, na wymiar kary posiadać muszą także względy prewencji indywidualnej i generalnej w sposób znaczący kształtujące orzeczenie o karze łącznej. W tym względzie, wpływ szczególnie obciążający skazanego A. J. posiadać musiała jego karalność za liczne przestępstwa. Skazany bowiem dopuścił się na przestrzeni ponad dwudziestu lat w okresie których skazywany był wyrokami różnych sądów, znacznej ilości (ponad dwudziestu) przestępstw. Podejmował on wielokrotnie działania godzące w porządek prawny. Orzekane wobec jego osoby kary nie odnosiły pozytywnego rezultatu nie odwodząc skazanego od ponownego rażącego naruszania porządku prawnego. Popęcenie przez skazanego znacznej liczby przestępstw jest istotnym czynnikiem prognostycznym przemawiającym za zaostrzeniem wymiaru kary łącznej. Dotychczasowa karalność nie pozwala na orzeczenie wobec skazanego kary łącznej pozbawienia wolności w wymiarze niższym niż określony wyrokiem sądu pierwszej instancji. Pomimo uprzedniego skazywania i orzekania wobec niego kar pozbawienia wolności nie zmienił skazany stosunku do porządku prawnego w kierunku oczekiwanym przez społeczeństwo, w dalszym ciągu dopuszczając się kolejnych przestępstw. Z pewnością także zachowanie skazanego w trakcie odbywania kar pozbawienia wolności, niezależnie od dostrzeżonych przez sąd także i pozytywnych elementów w tym względzie, nie jest tego rodzaju, by uzasadniało pomimo dotychczasowej jego znacznie obciążającej karalności przyjęcie, że orzeczone wobec jego osoby zaskarżonym wyrokiem kary łączne pozostają rażąco niewspółmiernie surowe. Znaczne nasilenie okoliczności obciążających w zakresie właściwości i warunków osobistych skazanego nie dało sądowi podstaw do przyjęcia, iż wymierzone skazanemu kary łączne pozbawienia wolności należy złagodzić.

Nietrafny okazał się podniesiony w apelacji skazanego zarzut nieprawidłowego zaliczenia skazanemu na poczet orzeczonych wobec niego kar łącznych okresów jego rzeczywistego pozbawienia wolności w poszczególnych sprawach. Rozstrzygnięcie zawarte w wyroku Sądu Rejonowego pozostaje w tym względzie trafne. Na poczet kary łącznej orzeczonej w punkcie 1 zaskarżonego wyroku łącznego zaliczył tenże sąd okres odbytej w całości kary pozbawienia wolności orzeczonej w sprawie IV K 912/04 od dnia 28.04.2006 roku do dnia 05.05.2006 roku oraz od dnia 23.09.2008 roku do dnia 16.12.2009 roku. Okres ten wskazany został w sposób prawidłowy (k. 97-98 akt). Poza karą wymierzoną wobec skazanego w sprawie o sygnaturze akt IV K 912/04 okres odbywania której w całości zaliczony został na poczet kary łącznej, na karę łączną orzeczoną w punkcie 1 zaskarżonego wyroku złożyła się nadto jedna z kar jednostkowych wymierzonych wobec skazanego w sprawie o sygn. akt IV K 209/11. W przypadku tej kary brak było jednak podstaw do zaliczenia na poczet kary łącznej okresu jej odbywania, bowiem jak wynika z aktualnych

danych o odbywanych przez skazanego karach, rozpocznie skazany odbywanie kary wymierzonej tym wyrokiem dopiero we wrześniu 2015 roku. Okres zaś zatrzymania w tej sprawie zaliczony został na poczet drugiej z kar łącznych wymierzonych skazanemu zaskarżonym wyrokiem łącznym, a to z tej racji, że druga z tych kar łącznych powstała z połączenia pięciu kar jednostkowych orzeczonych wyrokiem wydanym w sprawie o sygn. akt IV K 209/11, podczas gdy na pierwszą karę łączną złożyła się wyłącznie jedna kara jednostkowa wymierzona tym wyrokiem.

Na poczet kary łącznej orzeczonej w punkcie 2 (po sprostowaniu wyroku noszącym numer 3) zaliczył sąd okresy rzeczywistego pobawienia wolności w sprawie IV K 696/06 od dnia 28.05.2007 roku do dnia 05.06.2007 roku, od dnia 27.04.2008 roku do dnia 23.09.2008 roku oraz od dnia 16.12.2009 roku do 09.04.2010 roku, a także okres rzeczywistego pobawienia wolności w sprawie IV K 209/11 od dnia 03.08.2011 roku do dnia 28.09.2011 roku i okres rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie IV K 434/07 od dnia 13.01.2014 roku do dnia wyrokowania w pierwszej instancji (po prawidłowym skorygowaniu przez Sąd Rejonowy postanowieniem z dnia 27 października 2014 roku, k. 163). Także i te okresy zaliczone zostały prawidłowo. Zaliczone okresy faktycznego pozbawienia wolności w sprawach o sygn. akt IV K 696/06, IV K 434/07 oraz IV K 209/11 odpowiadają danym o odbywanych karach z zakładu karnego w którym aktualnie skazany przebywa (k. 229). Kary orzeczone wyrokami we wskazanych sprawach złożyły się na karę łączną orzeczoną wobec skazanego w punkcie 3 zaskarżonego wyroku łącznego (numeracja po sprostowaniu). Nie ma natomiast zupełnie skazany racji, gdy podnosi, iż na poczet orzeczonych kar łącznych winien zostać zaliczony okres jego pozbawienia wolności w sprawie o sygn. akt IV K 896/12. Kara orzeczona w tej sprawie nie złożyła się bowiem na żadną z orzeczonych wobec skazanego zaskarżonym wyrokiem łącznym kar łącznych, toteż brak jest podstaw do zaliczania tego okresu na poczet tych kar. Na poczet kary łącznej zaliczeniu podlegają bowiem wyłącznie okresy rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawach z których kary połączone zostały węzłem kary łącznej. Nie jest przy tym prawdą, by tak, jak wskazuje skazany w apelacji, do dnia 12 października 2014 roku skazany pozbawiony był wolności w sprawie o sygn. akt IV K 896/12 w której jego pozbawienie wolności zakończyło się w dniu 13 stycznia 2014 roku (k. 229). Dodać w tym miejscu trzeba, że kwestia zaliczenia na poczet orzeczonych kar łącznych okresu rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie może być w każdym czasie przedmiotem korekty rozstrzygnięcia, nawet bez potrzeby inicjowania w tym celu postępowania odwoławczego (tak Wyrok Sądu Apelacyjnego w Lublinie z dnia 25 lutego 2008 r., II AKa 4/08, LEX nr 399913, KZS 2008/6/74). W kontekście okresów zaliczonych skazanemu na poczet orzeczonych wobec niego kar łącznych zważyć trzeba nadto, że bezzasadny pozostaje podniesiony w apelacji skazanego zarzut jakoby za obniżeniem wymiaru kar łącznych przemawiał okres kar już odbytych, a składających się na kary łączne.

W kwestii zaliczenia okresu rzeczywistego pozbawienia wolności na poczet orzeczonych wobec skazanego kar łącznych dojść musiało jednak do zmiany zaskarżonego wyroku o charakterze technicznym. Rozpoznając niniejszą sprawę dopatrzył się bowiem sąd odwoławczy oczywistej omyłki pisarskiej w zaskarżonym wyroku wyrażającej się w nadaniu punktowi następującemu po punkcie 2 części rozstrzygającej błędnego numeru 2 (ponownie), a następnie błędnej narastającej numeracji kolejnych punktów wyroku. Powyższe skutkowało wydaniem przez sąd odwoławczy postanowienia o sprostowaniu oczywistych omyłek w zaskarżonym wyroku, a co za tym idzie zmianą numeracji poszczególnych rozstrzygnięć. Rozstrzygnięcie o karze łącznej z punktu 2 oznaczone zostało zatem numerem 3. Zawarte jednak w punkcie 4 (po sprostowaniu numeracji) rozstrzygnięcie o zaliczeniu okresu rzeczywistego pozbawienia wolności na poczet kary odnosiło się ciągle do kary łącznej wymierzonej skazanemu w punkcie 2, który po sprostowaniu otrzymał numer 3. To z kolei zrodziło konieczność zmiany zaskarżonego orzeczenia nie mieszczącej się w ramach oczywistej omyłki pisarskiej poprzez ustalenie, że zawarte w punkcie 4 (numeracja po sprostowaniu) rozstrzygnięcie o zaliczeniu okresów rzeczywistego pozbawienia wolności na poczet kary łącznej odnosi się do kary łącznej orzeczonej w punkcie 3 wyroku w brzmieniu po sprostowaniu.

Wbrew wywodom skazanego zawartym w jego osobistej apelacji, przepis art. 4 k.k. nie znajdował w niniejszej sprawie zastosowania. Stan prawny począwszy od czasu popełnienia przestępstw z których kary złożyły się na kary łączne do czasu wyrokowania w sprawie o wydanie wyroku łącznego nie zmienił się w sposób, który mógłby rodzić w realiach niniejszej sprawy dla skazanego skutki mniej korzystne niż wynikające ze stanu obowiązującego poprzednio. Od dłuższego już czasu w orzecznictwie sądów do którego nie mają zastosowania reguły określone w

art. 4 k.k. przyjmuje się, że wyrok łączny nie musi stwarzać dla skazanego sytuacji korzystniejszej niż istniejąca przed jego wydaniem. Stąd też argumenty apelacji skazanego w tym względzie nie mogły zostać uznane za trafne. Kara łączna to szczególna kara wymierzana niejako "na nowo" i jako taka stanowić musi syntetyczną całościową ocenę zachowań sprawcy, będąc właściwą, celową z punktu widzenia prewencyjnego, reakcją na popełnione czyny i jako taka nie może i nie powinna być postrzegana jako instytucja mająca działać na korzyść skazanego, ale jako instytucja gwarantująca racjonalną politykę karania w stosunku do sprawcy wielości - pozostających w realnym zbiegu - przestępstw (Wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 24 kwietnia 2014 r., II AKa 98/14, LEX nr 1473943). Orzeczona kara łączna może być mniej korzystna dla skazanego, także wtedy, gdy postępowanie w tym przedmiocie toczy się na wniosek skazanego. Połączeniu podlegają bowiem nie kary jednostkowe wymierzone poszczególnymi wyrokami i kary łączne orzeczone w takich wyrokach, lecz po rozwiązaniu kary łącznej wszystkie kary jednostkowe i właśnie one wyznaczają dolną granicę kary łącznej w wyroku łącznym (najsurowsza kara jednostkowa), jak i jej górną granicę (suma wszystkich kar jednostkowych i ustawowa górna granica kary określonego rodzaju) (LEX nr 1455526, Wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 10 kwietnia 2014 r., II AKa 51/14, podobnie Wyrok Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 15 stycznia 2009 r., II AKa 207/08, KZS 2009/1/64 oraz Wyrok Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 31 maja 2007 r., II AKa 96/07, KZS 2007/7-8/56, Prok.i Pr.-wkl. 2007/12/25). Wskazać przy tym należy, że normatywne podstawy orzekania kary łącznej, a w szczególności ramy określone dyspozycją art. 85 k.k. i art. 86 § 1 k.k. nie przewidują dalszych reguł, które pozwalałyby na modyfikację jej granic chociażby poprzez respektowanie uprzednio orzeczonych kar łącznych (tak postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 27 października 2014 roku, sygn. akt V KK 263/14, LEX nr 1573980). Wymiar orzekanych wobec skazanego uprzednio kar łącznych w wyrokach jednostkowych nie może posiadać wpływu na orzeczoną w wyroku łącznym karę łączną. Gdy zaś weźmie się pod uwagę wymiar kar jednostkowych podlegających łączeniu wobec skazanego w niniejszej sprawie, nie ulega wątpliwości, że suma kar łącznych pozostaje niższa niż suma kar jednostkowych. Orzekając kary łączne w wyroku łącznym sąd ma natomiast wzgląd na całokształt przestępczej działalności skazanego oraz przebieg jego izolacji. Uwzględnia wówczas także przestępstwa za które skazany został A. J. już po tym, jak wydane zostały wobec niego poszczególne wyroki jednostkowe zawierające kary łączne. Tych skazań, a co za tym idzie całokształtu przestępczej działalności skazanego, nie mogły w polu widzenia mieć sądy orzekające w poszczególnych sprawach. Orzekające w jednostkowych sprawach sądy rozstrzygały jedynie w przedmiocie „wycinka” działalności przestępczej skazanego.

Także zawarta w uzasadnieniu osobistej apelacji skazanego, a nieobjęta podniesionym w apelacji skierowanej wyłącznie przeciwko orzeczeniu o karze zarzutem argumentacja w której poddaje pod wątpliwość skazany zapewnienie mu realizacji prawa do obrony, nie zasługiwała na uwzględnienie. Fakt, iż pozbawiony jest skazany wolności przebywając w zakładzie karnym odległym od siedziby kancelarii jego obrońcy z urzędu i sądu orzekającego w sprawie nie uzasadnia tezy o pozbawieniu skazanego prawa do obrony. Nie wnosił skazany o przetransportowanie go do jednostki penitencjarnej położonej bliżej siedziby kancelarii jego obrońcy i sądu orzekającego, choć aktualnie powołuje się na zbyt dużą odległość dzielącą go od obrońcy. Musiał on mieć świadomość, że z powodów na które powołuje się obecnie w apelacji (możliwości kontaktu telefonicznego ograniczone z przyczyn finansowych), a które nie były znane sądowi pierwszej instancji, bowiem skazany nigdy wcześniej ich nie sygnalizował pomimo trwającego postępowania, jego kontakt z obrońcą może pozostawać utrudniony. Jak wynika z treści apelacji miał on jeszcze przed terminem rozprawy kontakt z kancelarią jego obrońcy z urzędu. Trudno zatem zgodzić się z jego twierdzeniem, że pozbawiony on został kontaktu z obrońcą. Ani skazany, ani jego obrońca nie sygnalizowali przy tym sądowi pierwszej instancji, że z uwagi na czynniki obiektywne posiadają oni ograniczone możliwości realizacji prawa do obrony. Mogli przecież wnosić z tego powodu o odroczenie rozprawy. Należyta realizacja prawa do obrony w sporej mierze uzależniona pozostaje od aktywności skazanego, który winien sądowi orzekającemu sygnalizować te wszystkie okoliczności, które ograniczać mogą realizację przysługującego mu prawa, a które to okoliczności nieznanne pozostają sądowi orzekającemu. Gdy strona tego nie czyni, trudno zgodzić się z tezą o pozbawieniu skazanego prawa do obrony przez sąd. Z informacji uzyskanej od obrońcy w toku rozprawy odwoławczej wynika, że na etapie postępowania odwoławczego kontakt skazanego z obrońcą miał faktycznie miejsce. Naruszenia prawa do obrony nie sposób także upatrywać w przywołanej przez skazanego w apelacji okoliczności w postaci jego pobytu w zakładzie karnym, który to pobyt stanowi konsekwencję wydanych wobec skazanego w przeszłości wyroków skazujących i niejako nierozzerwalnie związany pozostaje z konsekwencjami w postaci ograniczonych możliwości kontaktu ze światem zewnętrznym.

Ograniczenia tego prawa nie dostrzega sam obrońca, który okoliczności z tym związanych nie podnosi w wywiedzionej przez siebie apelacji.

Do zmiany zaskarżonego wyroku dojść musiało z urzędu w punkcie 6 (numeracja po sprostowaniu). W punkcie tym zawarte zostało rozstrzygnięcie o umorzeniu postępowania w sprawie o wydanie wyroku łącznego w zakresie kar grzywien orzeczonych wobec skazanego wyrokami opisanymi w punktach I, II i VIII części wstępnej zaskarżonego wyroku łącznego z powodu braku podstaw do ich objęcia karą łączną. Kara grzywny nie podlegająca łączeniu wymierzona została nadto skazanemu wyrokiem opisanym w VI części wstępnej zaskarżonego wyroku. Także zatem i w odniesieniu do tej kary zapaść winno orzeczenie umarzające postępowanie. Z tych względów zmienił sąd zawarte w punkcie 6 (numeracja po sprostowaniu) zaskarżonego orzeczenia rozstrzygnięcie w ten sposób, że na podstawie art. 572 k.p.k. umorzył także postępowanie w sprawie o wydanie wyroku łącznego w zakresie grzywny orzeczonej wyrokiem opisanym w punkcie VI części wstępnej zaskarżonego wyroku łącznego.

W pozostałym natomiast zakresie nie dopatrując się powodów do zmiany zaskarżonego orzeczenia, utrzymał sąd odwoławczy zaskarżony wyrok w mocy zasądając na rzecz obrońcy z urzędu stosowne koszty obrony, a skazanego zwalniając od zapłaty wydatków postępowania odwoławczego, którymi to wydatkami obciążył sąd Skarb Państwa.